

Wymagania edukacyjne klasa VIII

Lektury obowiązkowe:

- 1) Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec**
- 2) Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu Sonety krymskie, Pan Tadeusz (całość);**
- 3) Henryk Sienkiewicz, Quo vadis;**
- 4) Stefan Żeromski, Syzyfowe prace;**
- 5) Sławomir Mrożek, Artysta;**
- 6) Melchior Wańkowicz, Tędy i owędy (wybrany reportaż);**
- 7) wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach IV–VIII, a ponadto Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta oraz fraszki Jana Sztaudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca;**
- 8) Inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże.**

Kategoria	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania na ocenę dostateczną oraz:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania na ocenę dobrą oraz:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, bierze udział w konkursach i innych przedsięwzięciach, podejmuje się zadań dodatkowych oraz:
<p>Semestr I Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nie opanował wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą; ● ma trudności z wykonaniem większości zadań na ocenę dopuszczającą i nie jest w stanie wykonać ich samodzielnie; ● nie czyta lektur; ● nie prowadzi zeszytu przedmiotowego. 					
Kształcenie literackie i kulturowe	- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł - rozpoznaje gatunki literackie: epos, epopeja, tragedia, elegia - czyta lektury obowiązkowe	-wymienia podstawowe cechy dla poszczególnych gatunków dziennikarskich: reportażu, wywiadu, artykułu - zna pojęcia ironii, parodii i groteski - rozpoznaje środki stylistyczne: porównanie, inwokację	- rozpoznaje w tekstach ironię, parodię i groteskę -wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja - omawia i poddaje refleksji podstawowe	-wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji -określa funkcje rodzajów piśmiennictwa	- wykazuje umiejętność operowania kontekstem, twórczego przetworzenia poruszanych w utworze kwestii

			<p>zagadnienia egzystencjalne</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historyczno- literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny -dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką 		
Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe -dostrzega zróżnicowanie słownictwa -recytuje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem 	<ul style="list-style-type: none"> – swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi

			-zna sposoby wzbogacania słownictwa		
Tworzenie wypowiedzi	- zna zasady tworzenia wywiadu	- recytuje tekst jako własną interpretację utworu	-przeprowadzi wywiad zgodnie z wytycznymi.	-tworzy tekst, potrafi znaleźć i skorygować błędy.	- swobodnie i bezbłędnie przeprowadza i zapisuje wywiad
<p>Semestr II Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nie opanował wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą; ● ma trudności z wykonaniem większości zadań na ocenę dopuszczającą i nie jest w stanie wykonać ich samodzielnie; ● nie czyta lektur; ● nie prowadzi zeszytu przedmiotowego. 					
Kształcenie literackie i kulturowe	-odtworza najważniejsze fakty, sądy i opinie -wyjaśni pojęcia: <i>puenta, przenośnia, symbol, peryfraz, hymn, refren, anafora, ironia apostrofa, wyliczeń</i>	-opisuje relacje pomiędzy bohaterami, -omówi znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy utworu, omówi świat przedstawiony -określa temat przewodni utworu -wyjaśni zasady rządzące światem przedstawionym	-wyliczy i omówi problemy, z którymi zetknął się bohater -wyjaśnia motywy postępowania, konsekwencje decyzji bohatera, wskaże jego najważniejsze cechy	-interpretuje wymowę wiersza, przesłanie utworu -przedstawi swoje spostrzeżenia dotyczące danej sytuacji lirycznej -przedstawi zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat poruszany w tekście	- przedstawi inny tekst kultury podejmujący temat -na podstawie dowolnych źródeł opracuje kontekst historyczny utworu -odnajdzie konteksty i nawiązania

				<p>-podejmie dyskusję na temat poruszanych problemów, -wyjaśni symboliczne znaczenie elementów utworu, omówi przenośnie, uniwersalną wymowę utworu</p>	
Kształcenie językowe	<p>- rozumie pojęcie stylu - wie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach</p>	<p>-rozdziela treść i zakres znaczeniowy wyrazu - rozdziela regionalne odmiany polszczyzny - rozpoznaje styl potoczny - rozdziela normę językową wzorcową oraz użytkową i próbuje się do nich stosować - wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni głosek ustnych i nosowych, twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych</p>	<p>- zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje - rozpoznaje styl artystyczny, naukowy, publicystyczny i urzędowy</p>	<p>-rozumie, na czym polega błąd językowy - określa kontekst komunikatu</p>	<p>- formułuje oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności -analizuje wybrane przez siebie wypowiedzi publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi -stworzy dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego - stworzy mini słownik wybranej</p>

					gwary
Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> -przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi - tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje postawiony problem - odróżnia przykład od argumentu 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) - dokonuje parafrazy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzi wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> -bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym redaguje tekst danej formy wypowiedzi